

Hakan Çopur
hakancopur1@gmail.com

ABD’de Türkiye Algısını Zehirleyen Sarmaşık

20 YILA YAKIN BİR SÜREDİR ABD’NİN BİRÇOK BÖLGESİNDE YERLEŞEN, OKULLAR AÇAN, SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ KURAN, SİYASİLERLE İLİŞKİLERE GİREN VE ONLARA DÜZENLİ BAĞIŞLAR YAPAN BİR ÖRGÜT OLARAK FETÖ, KUŞKUSUZ ABD’DE TÜRKİYE ALEYHİNDE İŞ YAPABİLMEK KAPASİTESİNE SAHIPTİR VE BUNU SİSTEMLİ BİR BİÇİMDE YAPMAKTADIR.

Her zaman inişli çıkışlı bir seyir izleyen Türk-Amerikan ilişkileri, son yıllarda Fetullahçı Terör Örgütü’nün

(FETÖ) ABD’deki faaliyetleri dolayısıyla üzerinde ilave bir baskı hissediyor. FETÖ elebaşı Gülen’in iadesinin rafta bekletilmesi ve FETÖ’nün 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ABD’ye kaçan çok sayıda üst düzey FETÖ firarisi bir yana, FETÖ’cülerin ABD’de yoğunlaştırdıkları Türkiye karşıtı faaliyetler, Washington’daki negatif Türkiye algısının en önemli kaynaklarından biri haline geldi. Özellikle Amerikan medya-sındaki “Cumhurbaşkanı Erdoğan alerjisi” FETÖ’cülerin medyadaki Türkiye karşıtı söylemlerinin daha geniş şekilde yer bulmasına imkan verirken, tüm Türkiye karşıtı lobilerle iş tutan örgüt elemanları Washington’da her fırsatta ikili ilişkilerin altını oymaya devam ediyor. Esasen ABD’ye geldiği ilk

yıllardan itibaren yaptığı her işi “Gülen yapılanmasının” menfaat ve çıkarları adına yapan FETÖ, 15 Temmuz’a kadarki süreçte ABD’de yayılmacı bir eğitim ve sivil toplum ağı ile kendisine kalıcı bir yer edinmeye çalıştı.

15 Temmuz Öncesi-Sonrası

Kabaca 2000’lerin başından itibaren başlayıp 2016’ya kadar devam eden bu uzun süreç, FETÖ’nün ABD’deki birçok eyalette başta sözleşmeli okullar olmak üzere belli alanlarda yayılmasına imkan tanıdı. 15 Temmuz sonrasında örgüt, son 15 yılda ABD’de “biriktirdiği” tüm yatırımını son kurşununa kadar Türkiye karşıtlığına adadı. Burada her ne kadar FETÖ’nün esas hedefi Cumhurbaşkanı Erdoğan olsa da özellikle “Türkiye karşıtlığı” ifadesini kullanmak daha yerinde olur. Zira örgütün ABD’de son 3 yıldır yaptığı işler Türkiye Cumhuriyeti devletini doğrudan hedef alan ve

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ABD'yi ziyaretinde protesto amaçlı toplanan PKK'lı teröristlere, FETÖ'nün önde gelen ismi Emre Uslu da katılmıştı.

Türkiye'nin ABD'deki algısını bozmaya yönelik adımlardan oluşuyor. Bu adımlar medyada kendine yer buldu. FETÖ planlı bir şekilde Türkiye karşıtı bu algıya yatırım yaparken Amerikan medyası da Erdoğan karşıtı kim varsa onlara alan açmaya hazır.

Bu iki unsuru bir araya getiren "Erdoğan düşmanlığı", son 3 yılda Washington'da önemli ölçüde artan "Türkiye karşıtlığının" temelini oluşturdu. "Türkiye'nin DEAŞ'la mücadele etmediği", "Türkiye'nin radikal İslami grupları ve ideolojileri desteklediği" ve "Türkiye'de tüm muhalif gazetecilerin hapiste olduğu" gibi yalanları kendince rasyonalize eden FETÖ, bu ve buna benzer dezenformasyonları her fırsatta Amerikan kamuoyuna yayarak Türk-Amerikan ilişkilerinde yara açma çabasında oldu. Bu söylemlerin medyada yer bulmasını "Erdoğan'ın zarar görmesi" olarak kodlayan örgüt, biraz da bu sebeple bu medyatik yalanları pervasızca pompalamaya devam ediyor.

DEAŞ Yalanı

Türk-Amerikan ilişkilerinde son yıllardaki ana ayrışma noktalarından biri olan Suriye ve bununla bağlantılı DEAŞ-YPG/PKK mevzusu, FETÖ'nün yara açmaya çalıştığı konulardan biri oldu. Mesela eski emniyetçi firari FETÖ'cü Ahmet Sait Yayla, İngilizce bazı rapor ve yazılarıyla Amerikan medyasında ve Kongre'de katıldığı oturumlarda sürekli Türkiye'nin DEAŞ'a yardım ettiği dezenformasyonunu yaydı. FETÖ'nün "terör uzmanı" sıfatıyla Washington'da pazarladığı Yayla, örneğin 2018'de Foreign Policy'de çıkan "Türkiye'nin DEAŞ Çifte Standardı" başlıklı makalesinde Türkiye'nin DEAŞ'a

en başından itibaren yardım ettiğini savundu. ABD'deki YPG/PKK lobisi ile aynı dili kullanan Yayla ve onun gibi sözde güvenlik ve terör uzmanları, Türkiye karşıtlığında birleştikleri Amerikan medyasına da kaynak sağlamış oldular.

Türkiye'nin terörle mücadelesini tamamen görmezden gelip onun yerine basmakalıp "Erdoğan-İhvan-Sünni ideoloji" vurgusunu yapan FETÖ, günün sonunda Amerikan kamuoyuna, medyasına ve imkan oldukça Kongre'sine hep "Türkiye'deki yönetim radikal İslami eğilimlere göre hareket ediyor" dezenformasyonunu yaydı. ABD'deki kabul edilebilirliklerini "liberal Müslüman" örtüsüne borçlu olan bir örgütten de zaten bu beklenirdi. İşin trajik yanı, Türkiye'yi eleştiren birçok ortalama Amerikalı uzman bile Türkiye'nin DEAŞ'la mücadeleye ne kadar katkı yaptığını ve DEAŞ'tan ne kadar zarar gördüğünü kabul ederken, Ahmet Sait Yayla, Adem Yavuz Arslan, Abdullah Bozkurt, Abdülhamit Bilici, Emre Uslu ve Ekrem Dumanlı gibi FETÖ firarileri DEAŞ konusunda Türkiye'yi yüzde 100 suçlu bulmaktan haya etmedi.

Yine FETÖ'nün Türkiye karşıtı İngilizce dezenformasyonlarının kaynaklarından biri olan Abdullah Bozkurt'un başında olduğu "Stockholm Özgürlük Merkezi" adlı kuruluş da özellikle "Türkiye'de basın özgürlüğü ve tutuklu gazeteciler" konularındaki içerikleriyle gündeme geldi. 15 Temmuz konusundaki tüm FETÖ sorularına kulaklarını tıkayan örgüt, çoğu yalan dolgu malzemeleriyle içerik üretip bunları Batı medyasına pazarlamaya devam ediyor.

Barış Pınarı Harekati

Terörle mücadele ve Suriye söz konusu olunca piyasaya çıkan bu isimlerin özellikle İngilizce içerikli üretimlerinde bir Türk'ten ziyade Türkiye'ye kafayı takmış bir Amerikalı gibi paylaşımlarda bulunmaları da dikkat çekiyor.

FETÖ'nün ABD'de her istediğini yapabilen ve Türk-Amerikan ilişkilerini baştan aşağı zehirleyebilen bir yapı olduğunu düşünmek de doğru değil. Türk-Amerikan ilişkilerinin geldiği noktada S-400, Suriye konusundaki ciddi ayrılık ve YPG/PKK'ya destek gibi hacmi ve derinliği büyük bazı meseleler halihazırda bulunuyor.

Özellikle Barış Pınarı Harekatı öncesi, süreci ve sonrasında "Trump DEAŞ'a karşı savaşan Suriyeli Kürtlere ihanet etti" söylemini kullanan FETÖ'nün medya uzantıları, Türkiye ile ilgili her şeyi "Erdoğan alerjisi" üzerinden okuyan takıntılı tipik Amerikalı uzmanlar gibi konuşmaya başladılar. Bu da FETÖ ile Washington'daki YPG/PKK lobisinin arasındaki yakınlığı artıran bir unsur oldu. Örneğin birkaç hafta önce Washington'da düzenlenen ve FETÖ'cü Ahmet Sait Yağla'nın da konuşmacı olduğu bir panel, Washington'daki Türkiye karşıtlarını bir araya getirmiş gibiydi. Paneli düzenleyen "Investigative Journal" adlı Türkiye ve Katar karşıtı kuruluş (dolayısıyla finansörlerin kimler olduğunu tahmin edebilirsiniz), 3 ayrı oturuma davet ettiği kişilerle Türkiye'nin Washington'daki faaliyetlerini mercek altına aldı. Panele katılan YPG'nin sözde Washington Temsilcisi İlham Ahmed ile FETÖ'cüler ve bazı Amerikalı konuşmacılar arasındaki samimi sohbet ise dikkatlerden kaçmadı.

Harekat günlerinde Türk ordusu ve Suriye Milli Ordusu'nun Suriye'de "etnik temizlik yaptığı" ve "savaş suçu işlediği" şeklindeki söylemleri sürekli tekrar eden FETÖ kaleşörleri, tam da YPG/PKK'nın söylemlerini tekrar ederek aslında Barış Pınarı Harekatı gibi milli bir konuda bile nerede durduklarını ortaya koymuş oldular.

Enes Kanter Örneği

FETÖ'nün son bir yıldır yürüttüğü yeni PR stratejisinin adı NBA'de oynayan Enes Kanter oldu. Amerikan medyasında NBA'deki oyunundan ziyade "Türkiye'de insan hakları yok" şeklindeki sözleriyle tanınan Kanter, hemen her hafta ulusal veya yerel birtakım medya organlarında Türkiye'yi karalama kampanyasının seçilmiş sözcüsü oldu. Katıldığı her programda "mazlum ve mağdur bir insan hakları savunucusu" rolü

kesen Kanter, her defasında Türk pasaportunun iptal edildiğini ve ailesiyle doğru düzgün konuşamadığını söylemeyi de ihmal etmedi.

Kanter'in NBA'de oynarken Türkiye'nin liderine "meydan okuması", her fırsatta Türkiye aleyhinde yayınlar yapan Amerikan medya kanalları için bulunmaz bir fırsat oldu. Aynı şekilde özellikle Türkiye'nin S-400 alımından sonra ABD Kongresi'nde artan Türkiye karşıtlığı ve bunun Barış Pınarı Harekatı ile zirveye ulaşması, Kanter gibi kişilerin Kongre çatısı altında da kendine yer bulmasına zemin hazırladı. Zaten Türkiye karşıtı açıklamalarıyla bilinen bazı Temsilciler Meclisi üyelerinin ve senatörlerin Kanter ile el sıkışıp fotoğraf çektirmesi, FETÖ için bir PR malzemesi olurken, özünde Türk-Amerikan ilişkilerine zarar verme amacını güden planlı bir çalışmadan başka bir şey değildi.

Eyaletlerde Faaliyetler

Kuşkusuz Türkiye'nin ABD'deki algısını yaralayan bir boyut da FETÖ'nün aktif olduğu eyaletlerdeki yerel siyasi düzlemdeki çalışmalarıdır. Medyaya nadiyen yansıyan bu faaliyetlerinde FETÖ, seçim süreçlerinde seçime girenlere yaptıkları bağışlar, seçim dışındaki dönemlerde de eyalet düzeyindeki siyasi ilişkilerini sürdürmeleriyle ayakta kalmaya çalışıyor. Buradaki amacı, bu eyaletlerdeki sözleşmeli okulların devam etmesinin temini olan örgüt, bir yandan da ilişkide oldukları eyalet ve yerel yöneticileri her fırsatta Türkiye'deki yönetimi kötüleyen karalama kampanyalarına devam ediyor. Bunun toplamda Kongredeki yansıması, Türkiye ile ilgili görüşme ve tasarımlarda özellikle Temsilciler Meclisindeki vekillerin tutumlarında ortaya çıkıyor. Ancak burada sadece FETÖ'nün değil aynı zamanda ANCA gibi Ermeni çatı lobi kuruluşlarının ve YPG/PKK yandaşı Kürt lobilerinin de aynı

amaçla çalıştıklarını vurgulamak gerekiyor.

FETÖ Bir Katalizör

Fakat yukarıda anlatılan tüm bu süreçler bir yana, FETÖ'nün ABD'de her istediğini yapabilen ve Türk-Amerikan ilişkilerini baştan aşağı zehirleyebilen bir yapı olduğunu düşünmek doğru değil. Gerçekçi bir bakış açısıyla Türk-Amerikan ilişkilerinin geldiği noktada S-400, Suriye konusundaki ciddi ayrılık ve YPG/PKK'ya destek gibi hacmi ve derinliği büyük bazı meseleler halihazırda bulunuyor. Bu konuları birkaç yıldır ikili ilişkilerin seyrindeki olumsuz havanın esas nedenleri olarak okumak lazım. İki ulus devletinin belli konulardaki farklı yaklaşımları birtakım sorunlar doğurmakta ve bu sorunlar da Ankara-Washington hattındaki gerilimi artırmaktadır. FETÖ'nün bu süreçteki negatif katkısı, özellikle Amerikan medyası ve zaman zaman da Kongre'sindeki Türkiye karşıtı söylemlerin oluşmasında katalizör görevi görmesidir. Bu Türkiye karşıtı söylemleri 17-25 Aralık'tan bu yana zaten üreten ve 15 Temmuz'dan sonra bunları daha sistematik hale getiren FETÖ, son yıllarda Amerikan kamuoyunda ve medyasında artan Türkiye muhalifliğine "gönüllü amelelik" ile su taşımaktadır.

Sonuç olarak 20 yıla yakın bir süredir ABD'nin birçok bölgesinde yerleşen, okullar açan, sivil toplum örgütleri kuran, siyasilere ilişkilere giren ve onlara düzenli bağışlar yapan bir örgüt olarak FETÖ, kuşkusuz ABD'de Türkiye aleyhinde iş yapabilmek kapasitesine sahiptir ve bunu sistemli bir biçimde yapmaktadır. Fakat örgütün, Türkiye ile ABD arasındaki ikili ilişkilerin seyrini etkileme gücüne sahip olduğunu da düşünmemek gerekir. Türk-Amerikan ilişkileri elbette bundan çok daha derindir ve hem FETÖ'nün hem de Türkiye karşıtı diğer yapıların ürettiği negatif dalgalara dayanacak güçtedir. ❏

Türkiye karşıtı söylemleri 17-25 Aralık'tan bu yana zaten üreten ve 15 Temmuz'dan sonra bunları daha sistematik hale getiren FETÖ, son yıllarda Amerikan kamuoyunda ve medyasında artan Türkiye muhalifliğine "gönüllü amelelik" ile su taşımaktadır.